

**PROGRAM WZMOCNIENIA EFEKTYWNOŚCI SYSTEMU NADZORU PEDAGOGICZNEGO I
OCENY JAKOŚCI PRACY SZKOŁY ETAP III**

Ewaluacja w nadzorze pedagogicznym
czyli o rozwiązaniach merytorycznych
i metodologicznych w SEO

Warszawa, 01 grudnia 2011

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

era ewaluacji
GRUPA BADAWCZA

ORE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

PROJEKTY SYSTEMOWE REALIZOWANE W ORE

Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

era ewaluacji
GRUPA BADAWCZA

ORE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nadzór pedagogiczny – podstawy prawne

Konstytucja RP

art. 70 ust. 3 (...) Warunki zakładania i działalności szkół niepublicznych oraz udziału władz publicznych w ich finansowaniu, a także zasady nadzoru pedagogicznego nad szkołami i zakładami wychowawczymi, określa ustawa.

Ustawa o systemie oświaty

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 7 października 2009r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. nr 168, poz. 1324)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 7 października 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji KO oraz zasad tworzenia ich delegatur (Dz. U. nr 168, poz. 1325)

Nadzór pedagogiczny – czym jest?

Kluczowym dla rozumienia nadzoru pedagogicznego jest **art. 33 ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r.** , do którego odwołują się kolejne rozporządzenia.

Nadzór pedagogiczny polega m. in. na:

- oceniu stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół, placówek i nauczycieli,
- analizowaniu i ocenianiu efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół, placówek i nauczycieli
- udzielaniu pomocy szkołom, placówkom i nauczycielom w wykonywaniu ich zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Nadzór pedagogiczny – kto uprawniony do jego sprawowania ?

Kompetencje Ministra Edukacji Narodowej:

**Ustawa z dnia
7 września 1991
o systemie oświaty**

Art. 35

ust. 1 pkt 2

ust.2 pkt 1

- nadzór i koordynacja wykonywania nadzoru pedagogicznego na terenie kraju;
- ustalenie podstawowych kierunków realizacji przez kuratorów oświaty polityki oświatowej państwa, w szczególności zadań z zakresu nadzoru pedagogicznego

Nadzór pedagogiczny – jednym z podstawowych instrumentów realizacji polityki oświatowej państwa

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

era ewaluacji
GRUPA BADAWCZA

ORE

**UNIWERSYTET
JAGIELLONSKI
W KRAKOWIE**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nadzór pedagogiczny – kto uprawniony do jego sprawowania?

Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty
Art. 31 ust. 1

Zadania i kompetencje kuratora oświaty, w tym:
1. Sprawowanie nadzoru pedagogicznego.

Ustawa a formy nadzoru pedagogicznego

Ustawa o systemie oświaty

Art. 33 ust. 1

Nadzór pedagogiczny polega na:

1. ocenianiu stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół, placówek i nauczycieli,

**kontrola zgodności
działalności szkoły z przepisami prawa**

Ustawa a formy nadzoru pedagogicznego

Ustawa o systemie oświaty

Art. 33 ust. 1

Nadzór pedagogiczny polega na:

2. analizowaniu i ocenianiu efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek

**ewaluacja -
badanie praktyczne oceniające**

Ustawa a formy nadzoru pedagogicznego

Ustawa o systemie oświaty

Art. 33 ust. 1

Nadzór pedagogiczny polega na:

- 3. udzielaniu pomocy szkołom, placówkom i nauczycielom w wykonywaniu ich zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych
- 4. inspirowaniu nauczycieli do innowacji pedagogicznych, metodycznych i organizacyjnych

Wspomaganie

Formy sprawowania nadzoru pedagogicznego

Nadzór pedagogiczny

kontrola

ewaluacja

wspomaganie

Nadzór pedagogiczny – kto uprawniony do jego sprawowania?

Ustawa o systemie oświaty

Art. 39 ust. 1

2. Dyrektor szkoły sprawuje nadzór pedagogiczny

Nadzór pedagogiczny – kto uprawniony do jego sprawowania?

Dyrektor szkoły/placówki we współpracy z innymi nauczycielami,
zajmującymi stanowiska kierownicze, w ramach sprawowanego
nadzoru pedagogicznego obowiązany jest:

przeprowadzać ewaluację
wewnętrzną,

kontrolować
przestrzeganie przepisów
prawa

wspomagać nauczycieli,

Zmiany w nadzorze pedagogicznym

Dlaczego nowy nadzór?

- ✓ brak ujednoczonych narzędzi sprawowania nadzoru pedagogicznego, niemożność dokonywania obiektywnej oceny pracy szkół/placówek na terenie kraju, brak możliwości porównywania wyników ich pracy,
- ✓ brak jednoznacznego określenia zadań wykonywanych przez organy sprawujące nadzór pedagogiczny (16 odrębnych polityk oświatowych),
- ✓ brak jednolitych wskaźników/standardów/wymagań, niemożność planowania i co za tym idzie strategicznego zarządzania z poziomu państwa,
- ✓ brak mechanizmu motywującego nauczycieli/ szkoły do doskonalenia własnej pracy w oparciu o uzyskiwaną informację zwrotną ,
- ✓ duże zbiurokratyzowanie czynności nadzorczych (w szkołach i kuratoriach)
- ✓ system zapewniania jakości pracy szkół/placówek

Wymagania w nadzorze pedagogicznym

Dlaczego wymagania?

1. Umożliwiają wskazanie, jakie zadania szkoła powinna wypełniać wobec każdego ucznia.
2. Pokazują szkole, jak powinna pracować i wskazują jej drogi rozwoju.
3. Umożliwiają prowadzenie ewaluacji i w konsekwencji ustalenie „mapy” szkoły z jej mocnymi i słabymi stronami .
4. Umożliwiają połączenie informacji o szkole płynącej z systemu egzaminów zewnętrznych innymi, bardzo istotnymi informacjami o pracy szkoły.

Jak tworzone wymagania?

1. Kluczowe najważniejsze kwestie
2. Dyskusja w gronie ekspertów, praktyków, prawników.
3. Z myślą o dostosowaniu do rzeczywistości

Ewaluacja zewnętrzna

- Przeprowadzana cyklicznie
- Przeprowadzana przez zespół zewnętrznych ewaluatorów
- Całościowa (*przeprowadzana w zakresie wszystkich obszarów*) lub problemowa (*przeprowadzana w zakresie wybranych problemów z obszarów*)
- Sporządzany jest raport, w którym określone są poziomy spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań

Ewaluacja wewnętrzna

- Prowadzona w dowolnym momencie
- Skoncentrowana na bieżących potrzebach placówki
- Możliwość skorzystania z opracowanych narzędzi

Nadzór pedagogiczny jest sprawowany z uwzględnieniem:

jawności wymagań,

współdziałania organów sprawujących nadzór pedagogiczny z organami prowadzącymi szkoły lub placówki, dyrektorami szkół i placówek oraz nauczycielami, uczniami i rodzicami

tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi szkół i placówek,

pozyskiwania informacji zapewniających obiektywną i pełną ocenę działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły i placówki.

Etapy realizacji ewaluacji zewnętrznej

Etap przygotowawczy

Ustalenie z dyrektorem placówki terminu i harmonogramu ewaluacji zewnętrznej

Udostępnienie dyrektorowi przygotowanych narzędzi badawczych

Możliwość przedstawienia przez dyrektora wyników ewaluacji wewnętrznej i dokumentów pokazujących obraz szkoły

Badanie placówki

Spotkanie informacyjne

Zbieranie danych

Prezentacja wyników

Konsultacje z dyrektorem wyników ewaluacji

Prezentacja wyników podczas posiedzenia rady pedagogicznej i dyskusja

Przesłanie ostatecznego raportu do dyrektora i organu prowadzącego

Refleksja nad wynikami ewaluacji

Ewaluacja ewaluacji

Ankieta wypełniana przez dyrektora i nauczycieli na temat procesu realizacji zadania

Metody pozyskiwania informacji

Wywiad

- z dyrektorem
- pracownikami merytorycznymi
- nauczycielami, którzy korzystają z usług poradni
- partnerami poradni i przedstawicielami władz samorządowych

Badanie ankietowe

- wszystkimi pracownikami merytorycznymi
- dorosłymi klientami poradni (np. nauczyciele, w skład tej grupy wliczamy też uczniów szkół ponadgimnazjalnych)
- rodzicami nieletnich klientów

Obserwacja

- Obserwacja placówki

Analiza dokumentów

- W fazie przygotowawczej analizowane są tylko te dokumenty, które zdaniem dyrektora pokazują obraz szkoły
- Podczas ewaluacji dokumenty pełnią wyłącznie rolę wtórną, ich analiza nie służy sprawdzeniu, czy szkoła posiada dany dokument czy nie

Struktura raportu

Struktura a raportu

Jest
odzwierciedleniem
struktury badania

Zawiera omówienie
każdego wymagania
na poziomie
wymagania jako
całości,
poszczególnych
charakterystyk i
kryteriów
operacyjnych

Raport zawiera
podsumowanie
najważniejszych
wniosków
zespołu
ewaluacyjnego

Raport jako zaproszenie do dyskusji

Udzielając informacji zachęcamy do analiz i działań prowadzących do rozwoju nowoczesnej i odpowiedzialnej „szkoły” zdolnej do wspierania jednostek i społeczeństwa w stawianiu czoła wyzwaniom (przez przygotowanie do uczenia się przez całe życie i przeciwdziałanie wykluczeniu)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

ZKI

NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

era ewaluacji
GRUPA BADAWCZA

ORE

UNIWERSYTESI
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

UNI
FUNLUSZ SPOLECZNY
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOLECZNY

Nadzór pedagogiczny – ewaluacja

Ewaluacja zewnętrzna

Prowadzona przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny

Obejmuje zbieranie i analizowanie informacji, ustalanie poziomu spełnienia przez szkołę lub placówkę wymagań, jakie są stawiane szkołom i placówkom

Może być prowadzona jako ewaluacja całościowa (cztery obszary) lub problemowa (wybrany obszar/obszary)

Ewaluacja wewnętrzna

Prowadzona przez dyrektora szkoły

- *jest autonomicznym działaniem szkoły,
- *jest podejmowana przez zespoły nauczycieli,
- *jest brana pod uwagę podczas ewaluacji zewnętrznej,
- *jest prowadzona w dowolnym momencie,
- *jest skoncentrowana na bieżących potrzebach placówki.

Ewaluacja zewnętrzna ma określać poziom spełnienia przez szkołę lub placówkę wymagań stawianych przez państwo.

Cechy ewaluacji

demokratyczność

- Wyniki ewaluacji zewnętrznej są dyskutowane z Radą Pedagogiczną
- W raporcie uwzględnia się wyniki ewaluacji wewnętrznej

transparentność

- Metodologia, narzędzi i wyniki ewaluacji są dostępne publicznie
- Dyrektor placówki ma możliwość monitorowania pracy ewaluatorów
- Praca ewaluatorów też jest poddawana ewaluacji

zespołowość

- Wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej są efektem pracy wszystkich osób zaangażowanych w pracę placówki
- Ewaluację prowadzi zespół ewaluatorów: unikamy jednostkowych opinii

Ewaluacja a kontrola

Kontrola

- zgodność funkcjonowania szkoły/placówki z przepisami prawa,
- **planowa** – prowadzona w oparciu o zatwierdzone przez MEN arkusze kontroli,
- **doraźna** – prowadzona zgodnie z występującymi potrzebami

Ewaluacja

- **praktyczne badanie oceniające spełnianie wymagań określonych przez państwo,**
- **planowa** – prowadzona w oparciu o zakresy wskazane przez MEN,
- **doraźna** – prowadzona w dowolnym zakresie zgodnie z występującymi potrzebami.

Raport z ewaluacji:

W terminie 7 dni od zakończenia ewaluacji osoby, które ją przeprowadziły sporządzają **raport**, zawierający m.in.:

- wyniki ewaluacji
- określenie poziomu spełniania wymagań
- wnioski z ewaluacji

Protokół z kontroli:

Z przeprowadzonej kontroli w terminie 7 dni od jej zakończenia sporządzany jest w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach **protokół**, zawierający m.in.:

- opis ustalonego stanu faktycznego,
- ujawnione nieprawidłowości,
- zalecenia, wnioski i uwagi (zastosowanie mają zapisy art. 33 ust. 4 ustawy o systemie oświaty).

Jak w projekcie wspieramy prowadzenie działań w ramach nadzoru

- Przygotowanie wizytatorów ds. ewaluacji, kontroli i wspomagania;
- Prowadzenie platformy internetowej – narzędzia, arkusze, publikowanie raportów;
- Wzmacnianie kompetencji dyrektorów szkół i placówek oraz nauczycieli.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

OŚRODEK ROZWOJU EDUKACJI
00-478 Warszawa; Al. Ujazdowskie 28

Ewa Dudek

Koordynatorka projektu

tel. 22 345 37 13; e-mail: ewa.dudek@ore.edu.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

era ewaluacji
GRUPA BADAWCZA

ORE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

